Gemeente Houten

Onderdoor 25
Postbus 30, 3990 DA Houten
Telefoon 030 639 26 11
Fax 030 639 28 99
E-mail: gemeentehuis@houten.nl
Internet: www.houten.nl

gemeente Houten

Aan de leden van de raad

i.a.a. de commissieleden

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
22 maart 2022			763439	

Onderwerp:
Raadsinformatiebrief Vervolg Windpark Goyerbrug

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over het collegebesluit om de vergunningprocedure voor Windpark Goyerbrug te hervatten. In deze brief lichten wij toe hoe wij tot dit besluit zijn gekomen.

Aanleiding
Op 28 juli jl. heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) de omgevingsvergunning voor Windpark Goyerbrug vernietigd. Na de vernietiging hebben wij de betekenis van de uitspraak en de opties voor een vervolg in kaart gebracht. Over deze vernietiging, de gevolgen daarvan en de opties die de gemeente had voor het vervolg hebben wij u op 28 september 2021 via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. De vernietiging is terug te voeren op het zogenoemde Nevele-arrest. Daaruit volgt dat voor de landelijke windmolennormen in het Activiteitenbesluit een (plan-) milieueffectrapportage (mer) nodig was. Totdat die is uitgevoerd mogen de normen niet gebruikt worden in besluiten over nieuwe windparken.

Het Nevele-arrest heeft overigens geen gevolg voor de vergunningen of bestemmingsplannen voor bestaande windparken. Er is wel een rechtsonzekerheid ontstaan over de mate van milieuhinder die een windpark mag veroorzaken. Dat maakt toezicht en handhaving ingewikkelder. Die rechtsonzekerheid wil de Rijksoverheid wegnemen via een spoed-Algemene Maatregel van Bestuur (AMVB). Deze spoed-AMvB voorziet dan in een overbruggingsregeling voor bestaande en (onherroepelijk) vergunde windparken. Voor nieuwe windparken biedt dit geen soelaas. Nieuwe windparken moeten wachten op de mer en het daaropvolgende wetgevingstraject óf het bevoegd gezag moet zelf normen stellen. Het duurt naar verwachting tot de zomer van 2023 voordat er weer bruikbare landelijke normen zijn.

Windpark Goyerbrug is een nieuw windpark. Daarvoor ligt er (nog steeds) een vergunningaanvraag, waarop een nieuw besluit nodig is. De raadsinformatiebrief van 28 september 2021 schetste hiervoor vier opties met voor- en nadelen:

1. Zo spoedig mogelijk een nieuw besluit nemen op de aanvraag
2. Een nieuw besluit nemen op de aanvraag, maar besluitvorming uitstellen tot na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022
3. Pas een nieuw besluit nemen op de aanvraag als de nieuwe windturbinenormen door het Rijk zijn vastgesteld
4. Het besluit overlaten aan de provincie

Op basis van de globale informatie, die op dat moment beschikbaar was, bleken de opties 2 en 3 (wachten) ertoe te kunnen leiden dat het project niet door zou gaan. Dat zou mogelijk (grote) juridische en financiële gevolgen hebben voor de gemeente. De conclusie in de raadsinformatiebrief was daarom dat de opties 1 en 4 de enige reële opties waren.

Omdat de raad een belangrijke rol heeft in het vervolgproces, wilde het college graag de mening van de raad horen. Tijdens het rondetafelgesprek (RTG) van 12 oktober 2021 hebben wij de geschetste opties met elkaar besproken. Daar heeft het college nogmaals kenbaar gemaakt de opties 1 en 4 als enige reële opties te zien. Tijdens de RTG hebben twaalf personen ingesproken. Op basis van alle informatie hebben de aanwezige raads- en commissieleden uiteindelijk de voorkeur van elke fractie uitgesproken. Fracties met in totaal 17 zetels in de gemeenteraad kozen voor optie 3, wachten op Rijksnormen. De overige fracties, in totaal 12 zetels, hadden een voorkeur voor optie 1, zo snel mogelijk zelf een nieuw besluit nemen.

Kernboodschap
Het college heeft geconcludeerd dat een meerderheid van de raad de voorkeur heeft om met een nieuw besluit over Windpark Goyerbrug te wachten op landelijke normen voor windparken. Aan deze optie kleven juridische en financiële risico's. Deze staan in de raadsinformatiebrief van 28 september 2021. Op basis van die risico's zijn de opties 2 en 3 (wachten) als niet reëel bestempeld.

Na de RTG was onze insteek om uw raad te volgen in zijn voorkeur. Wij hebben onderzocht hoe dit, ook gezien de eerder benoemde risico's, het beste vorm gegeven kon worden. De uitkomsten van dit onderzoek hebben wij – vanwege de aard van de informatie[1] – vertrouwelijk met u gedeeld. De juridische en financiële risico's die uit het onderzoek naar voren komen, achten wij onaanvaardbaar hoog. We willen ons maximaal inspannen om deze risico's te beperken. Daarvoor is optie 1, zelf een nieuw besluit nemen, de aangewezen optie. In deze optie is de kans op juridische en financiële schade het kleinst. Dit is de snelste weg naar een onherroepelijk besluit. Dat komt doordat er met de vergunningaanvraag uit 2019, de anterieure overeenkomst en de besluitvorming in 2019 al een basis ligt. Daarbij heeft de Raad van State bepaald dat een nieuw gemeentelijk besluit direct weer voorligt bij de Raad van State. Een beroep bij de rechtbank is dus niet aan de orde. Bovendien heeft een deel van de raad (de minderheid) de voorkeur uitgesproken voor deze optie 1.

Het alternatief zou zijn om besluitvorming aan de provincie over te laten. Die optie betekent een groter risico voor de gemeente, omdat het dan langer duurt voordat een verleende vergunning onherroepelijk is. Er moet namelijk een compleet nieuwe aanvraag bij de provincie worden ingediend en beoordeeld. Dit kost meer tijd. En hier is wel eerst een gang langs de rechtbank aan de orde. De optie 'via de provincie' kent daarnaast reële inhoudelijke risico's. Die zouden nadelig zijn voor omwonenden: een grotere omvang van het windpark en/of de afspraken over een coöperatieve molen en windfonds komen te vervallen. Bovendien heeft geen enkele raadsfractie tijdens de RTG van 12 oktober de voorkeur voor deze optie uitgesproken.

[1] Openbaarmaking van deze informatie zou het belang van de gemeente in juridische procedures kunnen schaden.

Samengevat concluderen wij dat we de risico's voor de gemeente het beste kunnen beperken door zelf zo snel als mogelijk een nieuw besluit te nemen. De realisatie van het windpark is daarmee overigens nog geen zekerheid. Hieronder een toelichting daarop.

Consequentie
Voor de toegekende subsidie vanuit de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie en klimaattransitie (SDE) moet Windpark Goyerbrug uiterlijk 25 februari 2024 de eerste elektriciteit aan het net leveren. Uiterlijk 1 januari 2023 moet de opdracht aan de leverancier verleend zijn. Om deze deadlines te halen zou het windpark voor de zomer van 2022 een vergunning moeten hebben. Dan resteert voldoende tijd voor de procedure bij de Raad van State (ca. 6 maanden) en realisatie (ca. 1 jaar). Dit hebben wij al geschetst in de raadsinformatiebrief van 29 september. Dit is niet gewijzigd.

Voor de behandeling van een vergunningaanvraag staat een wettelijke termijn van 26 weken. Deze termijn is niet fataal en bij het opvragen van aanvullende informatie wordt de behandeling opgeschort. De vergunningverlening in 2019 duurde negen maanden. Een exacte planning nu hangt af van een aantal factoren. Ten eerste van het moment waarop de aanvullende informatie compleet is. Ten tweede van de planning van raadsvergaderingen en aanlevertijden. Ten derde van de benodigde tijd voor inhoudelijke beoordeling van respectievelijk de aanvraag en, later, de zienswijzen. Op dit moment schatten wij dat een ontwerpbesluit in juni/juli 2022 aan u voorgelegd zou kunnen worden en een definitief besluit in januari 2023. Dat is in principe te laat om de SDE-deadlines te halen.

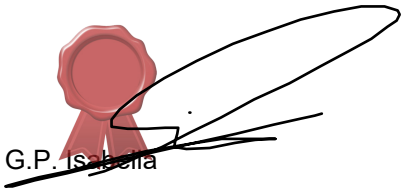
De initiatiefnemer heeft laten weten alles op alles te willen zetten om het windpark te realiseren. Hij is de realisatietijd aan het verkorten en bereid om uitstel van de SDE-deadline aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). RVO staat er echter niet om bekend hieraan mee te werken. Dit is uitzonderlijk. Op het moment dat de deadline (in principe) nog haalbaar is (zoals ten tijde van de RTG van 12 oktober), is uitstel aanvragen kansloos. Nu die deadline niet meer haalbaar lijkt, is er wellicht nog een gesprek over uitstel mogelijk. Dat is aan de initiatiefnemer. De initiatiefnemer denkt te kunnen onderbouwen dat er voor Windpark Goyerbrug door het procesverloop van de afgelopen maanden, waaronder de door de raad uitgesproken voorkeur, sprake is van een uitzonderlijke situatie en bouwt hiervoor aan een dossier. Zo heeft hij de gemeente (voorwaardelijk) aansprakelijk gesteld (op 4 januari 2022) en in gebreke gesteld (op 1 februari 2022). Inmiddels ligt er ook een beroep niet tijdig beslissen (d.d. 3 maart 2022) tegen de gemeente bij de Raad van State. De duur van het uitstel kan mogelijk een rol spelen in de bereidheid van RVO om het verzoek in te willigen.

Wat betekent dit voor de raad (procedureel)
In de vergunningprocedure voor Windpark Goyerbrug is een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad nodig. Om de procedure te vervolgen moet de initiatiefnemer een onderbouwing aanleveren voor normen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid. Die informatie is nodig vanwege de uitspraak van de Raad van State. De volledige procedure zal vervolgens opnieuw doorlopen worden.

Deze procedure betekent dat de raad eerst een ontwerp verklaring van geen bedenkingen wordt gevraagd. Na een zienswijzeprocedure vragen we u vervolgens de definitieve verklaring van geen bedenkingen. Met de nodige onzekerheden schatten wij een ontwerpbesluit in juni/juli 2022 aan u voor te kunnen leggen en een definitief besluit in januari 2023. Daarbij gaan wij ervan uit dat de benodigde aanvullende informatie snel beschikbaar en compleet is en inhoudelijke beoordeling daarvan relatief snel kan.

Als u nog vragen hebt kunt u contact opnemen met Bregje Tettelaar- van Nunen via telefoonnummer (030) 63 92 611.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

de secretaris,	de burgemeester,
	
A.J. Barink	G.P. Isabella